

Opdracht: Lezen - Hoofdgedachte - hv12

Auteurs	content VO- ; Redactie StudioVO ; lobke
Team	VO-content Nederlands
Laatst gewijzigd	12 maart 2024
Licentie	CC Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationale licentie
Webadres	https://maken.wikiwijs.nl/52539/

Dit lesmateriaal is gemaakt met Wikiwijs van Kennisnet. Wikiwijs is hét onderwijsplatform waar je leermiddelen zoekt, maakt en deelt.

Inhoudsopgave

Hoofdgedachte	2
Intro	2
Wat kan ik straks?	2
Wat kan ik al?	3
Wat ga ik doen?	4
Aan de slag	6
Stap 1: Kennisbank	6
Stap 2: Internet of televisie	8
Stap 3: Dik zijn is besmettelijk	9
Stap 4: Huisstofmijt	10
Stap 5: Woordenwolk bespreken	11
Afronding	12
Samenvattend	12
Eindopdracht A: Toets	12
Eindopdracht B: Woordenwolk	17
Extra opdrachten	18
Terugkijken	23
Over dit lesmateriaal	24

Hoofdgedachte

Intro

In deze leesopdracht staat de **hoofdgedachte** centraal.

In de volgende video wordt uitgelegd hoe je het onderwerp en de hoofdgedachte vindt.

Hoe je het onderwerp vindt, heb je in thema 1 geleerd.
Maar hoe vind je de hoofdgedachte?

<https://www.youtube.com/embed/mInvDIkeYbY>

Succes met deze opdracht!

Wat kan ik straks?

Aan het eind van de opdracht kun je:

- omschrijven wat de hoofdgedachte van een tekst is.
- aangeven op welke wijze je de hoofdgedachte van een tekst kunt bepalen.
- omschrijven wat het verschil is tussen het onderwerp en de hoofdgedachte.

Wat kan ik al?

In Thema 1 - Lezen - Onderwerp heb je geleerd hoe je weet wat de hoofdgedachte van een tekst is. Voor het bepalen van de hoofdgedachte is het handig om te weten hoe je het onderwerp bepaald. Daarom frissen we hier je geheugen even op.

Lees eerst de Kennisbank en maak daarna de oefeningen.

Lezen: Onderwerp van een tekst

Waar of niet waar

1. Het onderwerp van een tekst vertelt waar de tekst over gaat. waar / niet waar
2. Het onderwerp van een tekst is altijd een hele zin. waar / niet waar
3. Twee teksten die over hetzelfde onderwerp gaan kunnen een heel verschillende inhoud hebben. waar / niet waar

Lees nu het volgende artikel en beantwoord de vraag

Verdwaalde gans gevonden door Google Earth.

Het Vogelhospitaal in Haarlem werd een paar dagen geleden gebeld door iemand die een gans in zijn tuin had zitten. De man kreeg het advies om het dier rustig te laten, aangezien hij vast wel uit zichzelf zou vertrekken. Dat liep alleen toch even anders...

-Door Lisette Gerbrands

Omdat het een tamme gans is, bleef het dier lekker zitten waar hij zat. Uit zichzelf vertrekken leek niet echt te gebeuren, en daarom werd het dier afgelopen weekend alsnog naar de dierenopvang gebracht.

Ouderwetse toeter

De gans bleek erg aan zijn familie gehecht en was wanhopig op zoek naar ze. Zijn geschreeuw, dat een beetje klinkt als een ouderwetse toeter, galmde de hele dag door het hospitaal.

Alleen hoe vind je dan de familie van een verdwaalde gans? De medewerkers van het Vogelhospitaal besloten via Google Earth op zoek te gaan naar water of een slootje in de buurt van de plek waar de gans was gevonden. Dat water was er niet. Wel was er een groot grasveld: een golfbaan.

Op de vlucht

Na een telefoontje naar de golfbaan bleek dat een buurman inderdaad één van zijn ganzen kwijt was. Die was eerder op de vlucht geslagen voor een vos. De verdwaalde gans is inmiddels weer terug in de armen van zijn blijde baasje en de rest van de familie!

Bron: Kidsweek (bewerkt)

Het onderwerp van het artikel is **lichaamsgewicht**.

Waar kijk je naar om het onderwerp van een tekst te bepalen?
Benoem 4 punten.

Lees nu het volgende artikel en beantwoord de vraag

Lady Gaga niet te horen in China

Swing jij gezellig mee met de hits van Lady Gaga? In China is dat verboden. Ook liedjes van Beyoncé en Katy Perry staan op een lijst met verboden nummers.

De Chinese regering vindt de liedjes van de zangeressen te sexy en slecht voor de Chinese cultuur.

Boete

Net als in Nederland, kun je in China muziek van internet downloaden. De regering heeft bedrijven die de verboden nummers in China aanbieden, gezegd dat ze deze moeten verwijderen. Doen ze dit niet, dan krijgen ze een geldboete. De Amerikaanse zangeressen hebben nog niet gereageerd op het verbod.

Bron: www.kidsweek.nl

Wat is het onderwerp van de tekst?

Wat ga ik doen?

Activiteiten

Aan de slag	
Stap	Activiteit

Stap 1		Na het bestuderen van het Kennisbankitem 'hoofddedachte' kun je vragen beantwoorden en van teksten bepalen wat de hoofddedachte is.
Stap 2		Je kunt een tekst samenvatten in een WhatsApp-bericht en hiervan de hoofddedachte bepalen.
Stap 3		Je kunt van een tekst bepalen wat het onderwerp en wat de hoofddedachte is.
Stap 4		Je kunt van een tekst bepalen wat de hoofddedachte is.
Stap 5		Je kunt van een woordenwolk bepalen wat het onderwerp is en de hoofddedachte samenstellen.
Afronding		
Onderdeel		Activiteit
Samenvattend		Hier vind je de kennisbanken die horen bij deze opdracht.
Eindopdracht A		Maak de toets: 'Hoofddedachte'.
Eindopdracht B		Maak een woordenwolk.
Extra opdrachten		Er zijn meerdere extra opdrachten. Bepaal welke opdrachten je doet.
Terugkijken		Terugkijken op de opdracht.

Tijd

Voor deze opdracht heb je **2 uren** nodig.

Aan de slag

Stap 1: Kennisbank

Bestudeer uit de Kennisbank Nederlands het volgende onderwerp.
Maak daarna de vragen.

Lezen: Hoofdgedachte van een tekst

Een samenvatting van een tekst in één zin noem je de hoofdgedachte van de tekst. waar / niet waar

De hoofdgedachte is een samenvatting van de tekst in één zin.

waar / niet waar

Het onderwerp geeft de belangrijkste informatie over de hoofdgedachte.

waar / niet waar

Om de hoofdgedachte te vinden lees je de inleiding en de conclusie van de auteur. waar / niet waar

Lees de tekst 'Wisknop'.

Beantwoord vervolgens de vraag.

Wisknop

Heb jij wel eens een reactie achtergelaten op een site waar je achteraf vreselijk van baalde, omdat je 'm niet meer verwijderd kreeg? Jongeren in Californië hoeven dat niet meer. Zij kregen een wet die een 'wisknop' verplicht op alle websites.

Op internet is het heel makkelijk om informatie over jezelf met de hele wereld te delen. Gek genoeg is het een stuk lastiger om deze info weer weg te halen. Daar wouden politici in de Amerikaanse staat Californië wat aan doen. In de nieuwe wet staat dat alle websites het mogelijk moeten maken voor jongeren onder de achttien om gedeelde informatie zelf te wissen. Op sociale media als Twitter en Facebook kon dat al, maar op veel andere sites nog niet. Daar is vanaf 2015 verandering ingekomen.

In de nieuwe wet staat ook dat sites die zich op jongeren richten geen reclame mogen maken voor illegale producten voor minderjarigen, zoals tabak, alcohol en wapens. De bedenkers hopen jongeren zo te beschermen. Ook tegen pesten en schaamte bij latere sollicitaties.

Naar: Charlotte Goldhoorn, www.sevendays.nl, 26/09/2013 [ingekort]

Foto: sevendays.nl

Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?

Je kunt spijt krijgen van een reactie die je op internet hebt geplaatst.

- ☐ Er is een wet die beter beschermt tegen de nadelen van internet.
- ☐ Jongeren in Californië hebben een wisknop op internetsites.
- ☐ Jongeren onder de achttien moeten gedeelde informatie zelf kunnen wissen.

Lees de volgende tekst en beantwoord dan de vraag.

Bron: ANP

Binnenkijken bij Rutte

Zou Rutte zijn rommel laten slingeren of alles altijd netjes opruimen? Binnenkort kun je erachter komen. Op 28 en 29 maart kan iedereen gratis de woning van de minister-president bezoeken tijdens het Grondwet Festival. - Door Charlotte Goldhoorn

Op zaterdag 29 maart bestaat de Nederlandse grondwet precies tweehonderd jaar. Om dat te vieren kun je die dag een hoop plekken bezoeken die normaal achter dichte deuren blijven. Niet alleen het Catshuis, waar de premier woont, maar ook de Trêveszaal, waar de ministers elke vrijdag vergaderen, is voor één keer toegankelijk voor publiek.

Originele grondwet

Ook tientallen andere locaties in Den Haag die met de grondwet te maken hebben, doen mee aan het Grondwet Festival. Zo kun je in het Nationaal Archief de originele grondwet uit 1814 met de handtekening van Willem I bekijken. Of in de Gevangenpoort ervaren hoe een leven in de cel zou zijn, als de belangrijkste rechten van burgers niet in een grondwet opgenomen zouden zijn...

Bron: 7days

Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?

- ☐ Je kunt binnenkort een keertje de woning van Rutte bezichtigen.
 - ☐ De grondwet is belangrijker dan je denkt.
 - ☐ Er komt een grondwetfestival waardoor veel deuren open gaan, die anders gesloten zijn.
 - ☐ Vroeger hadden de Nederlandse burgers veel minder rechten dan nu.
-

Stap 2: Internet of televisie

Lees onderstaande tekst.

Jongeren hebben liever internet dan televisie.

PARIJS (ANP) - Voor het eerst vinden jongeren tussen de 16 en 24 jaar internetten belangrijker dan televisie kijken. Dit blijkt uit een onderzoek in tien Europese landen (waaronder Nederland) dat marketingorganisatie EIAA woensdag heeft gepubliceerd. 82% van de leeftijdsgroep is minimaal vijf dagen per week online, terwijl nog maar 77% even vaak tv kijkt, 5% minder dan vorig jaar. Van de ondervraagden zegt 48% dat het internet de reden is voor de verminderde tv-consumptie.

Opdracht

- Probeer in een WhatsApp de inhoud van dit bericht naar een vriend of vriendin te appen. Je mag maximaal 150 tekens gebruiken.
- Diezelfde klasgenoot moet jou ook een WhatsApp sturen.
- Vergelijk de WhatsApp-berichten. Bespreek de verschillen.
- Bepaal samen wat de hoofdgedachte van de tekst is.

Stap 3: Dik zijn is besmettelijk

Lees het volgende artikel uit Kidsweek.

Dik zijn is besmettelijk

Zijn jouw vrienden te dik, dan is de kans groot dat er zich om jouw middel langzaam een zwembandje ontwikkelt. Uit onderzoek is gebleken dat te dik zijn besmettelijk is. Dun zijn trouwens ook.
Door Maartje Dammers

Dat steeds meer mensen te dik zijn, komt volgens de onderzoekers van Harvard omdat obesitas besmettelijk is. Er blijkt dat je vrienden meer invloed op je gewicht hebben dan de genen van je familieleden. Met besmettelijk bedoelen de onderzoekers niet dat het als een griepvirus van mens op mens wordt overgedragen, maar dat vrienden elkaars gedrag kopiëren en dat het idee over wat een goed gewicht is, verandert als een aantal van je vrienden te dik is.

Bron: Kidsweek (bewerkt)

Beantwoord nu de volgende twee vragen:

Wat is het **onderwerp** van dit artikel?

- ☐ lichaamsgewicht
- ☐ te dun zijn
- ☐ besmettelijkheid

Wat is de **hoofdgedachte** van dit artikel?

- ☐ Dik zijn is besmettelijk.
- ☐ Als je fanatiek sport, gaan je vrienden dat ook doen.

- ☐ Vooral vrienden hebben invloed op je lichaamsgewicht.
 - ☐ Vooral familie heeft invloed op je lichaamsgewicht.
-

Stap 4: Huisstofmijt

Lees ook het volgende artikel uit Kidsweek.

Allergisch voor de huisstofmijt?

Word jij 's ochtends vaak wakker met een verstopte neus, tranende ogen of een zere keel? Dan heb jij misschien wel last van een neusallergie.

Neusallergie wordt vaak veroorzaakt door heel klein spinachtig beestje, de huisstofmijt. Huisstofmijten houden het meest van vochtige warme plekjes. Ze zitten overal in huis, maar hun favoriete plek is de slaapkamer.

Eigenlijk ben je niet allergisch voor de huisstofmijt zelf, maar voor hun poep! Het inademen van de poep geeft de allergische reacties. Je kunt allergische reacties op de huismijtpoep voor een deel voorkomen, door regelmatig je beddengoed te vervangen en vaak je slaapkamerraam open te zetten.

Bron: Kidsweek (bewerkt)

Beantwoord de vraag.

Welke zin geeft de hoofdgedachte van het artikel het beste weer?

- ☐ Je bent niet allergisch voor de huisstofmijt zelf, maar voor hun poep.
- ☐ Een huisstofmijt is zo klein dat je hem niet kan zien.
- ☐ De meeste mensen zijn neusallergisch.

Je moet regelmatig je beddengoed vervangen.

Stap 5: Woordenwolk bespreken

Van een krantenartikel is een 'woordenwolk' gemaakt. In een woordenwolk geldt dat hoe vaker een woord voorkomt in het artikel, hoe groter en hoe donkerder het woord in de wolk staat. Bespreek de woordenwolk hieronder met een klasgenoot.

- Wat zijn de belangrijkste woorden?
- Wat is volgens jullie het **onderwerp** van het artikel bij deze woordenwolk?
- En wat is volgens jullie de **hoofdgedachte** van het artikel?

alles bezig bezoekers broers dansen disco
discolampen **duurzaam** energie **energiezuinig**
geld **groen** jeugd jongeren led-lichten
les milieuvriendelijk naam omgeving **Rotterdam**
Rotterdamse sluit **steeds** weten zelf

Afronding

Samenvattend

Hier vind je de Kennisbanken die horen bij deze opdracht.

Lezen: Onderwerp van een tekst

Lezen: Hoofdgedachte van een tekst

Eindopdracht A: Toets

Als eindtoets bepaal je van drie artikelen het onderwerp en de hoofdgedachte.
Succes!

Toets

Hoofdgedachte

<https://maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/2257418>

Algemene Informatie

Titel Hoofdgedachte
Aantal Vragen 6

MAIN_SECTION

Wat is het **onderwerp** van dit artikel?

Papegaai moet naar de rechter

Papegaai Coco staat verkeerd geparkeerd en krijgt een boete.

De Griekse stad Patras is in de ban van een papegaai. En wel een papegaai die voor de rechter moet komen.

Hij heeft een parkeerboete van ruim 400 euro aan zijn broek hangen, die zijn baasje onder geen beding wil betalen. En dus moet de rechter uitkomst bieden.

De 18-jarige Coco is al jarenlang een begrip in de Griekse havenstad. Hij heeft een vast plekje voor de deur van de dierenwinkel van zijn baasje Michalopoulos.

Er is alleen één probleem. Omdat de kooi van Coco midden in een parkeervak staat, heeft de gemeenteraad hem een parkeerboete gegeven.

De gemeenteraad spreekt van illegaal parkeren.

Michalopoulos wil de boete niet betalen. Hij weigert Coco zelfs weer in zijn winkel te parkeren. Volgens hem zal de papegaai het binnen niet overleven.

Het is een gezelschapsdier, die de sociale contacten op straat hard nodig heeft. Omdat ook de gemeente geen stapje terug wil doen, moet de rechter nu over Coco's lot beslissen.

Hij doet binnenkort uitspraak.

bron: DAG

☐

papegaai

☐

illegaal parkeren

☐

rechter

☐

Griekse havenstad Patras

Wat is de **hoofdgedachte** van dit artikel?

Papegaai moet naar de rechter

Papegaai Coco staat verkeerd geparkeerd en krijgt een boete.

De Griekse stad Patras is in de ban van een papegaai. En wel een papegaai die voor de rechter moet komen.

Hij heeft een parkeerboete van ruim 400 euro aan zijn broek hangen, die zijn baasje onder geen beding wil betalen. En dus moet de rechter uitkomst bieden.

De 18-jarige Coco is al jarenlang een begrip in de Griekse havenstad. Hij heeft een vast plekje voor de deur van de dierenwinkel van zijn baasje Michalopoulos.

Er is alleen één probleem. Omdat de kooi van Coco midden in een parkeervak staat, heeft de gemeenteraad hem een parkeerboete gegeven.

De gemeenteraad spreekt van illegaal parkeren.

Michalopoulos wil de boete niet betalen. Hij weigert Coco zelfs weer in zijn winkel te parkeren. Volgens hem zal de papegaai het binnen niet overleven.

Het is een gezelschapsdier, die de sociale contacten op straat hard nodig heeft. Omdat ook de gemeente geen stapje terug wil doen, moet de rechter nu over Coco's lot beslissen.

Hij doet binnenkort uitspraak.

bron: DAG

- ☐ Papegaai is gezelschapsdier.
 - ☐ Papegaai parkeert illegaal.
 - ☐ Papegaai moet naar de rechter.
 - ☐ Papegaai krijgt parkeerboete.
-

Wat is het **onderwerp** van dit artikel?

Reclame. Kan het wat minder?

Ja! Reclame kan wat minder. De Europese Unie heeft dat in 2009 besloten. Er wordt sindsdien minder reclame gemaakt en bovendien is het duidelijker wanneer iets reclame is.

Zit je net lekker televisie te kijken, krijg je alweer zo'n ellenlang reclameblok voor je neus. Best irritant. Sommige reclames zijn leuk, dat vinden jongeren ook. Maar een beetje minder kan ook wel. Daarom zijn in Europa de regels aangescherpt.

Regels

Na twintig minuten televisie mag er een reclameboodschap volgen. Als het om een jeugdprogramma gaat, gebeurt dat pas na dertig minuten. De reclame mag dan ook niet meer dan twaalf minuten in beslag nemen. Als het om reclames rond jeugdprogramma's gaat, raadt de EU aan dat tv-maatschappijen zelf regels opstellen voor wat wel en niet door de beugel kan. Daarover wordt veel gediscussieerd door ouders, die zich vaak groen en geel ergeren en het liefst zien dat reclames rond jeugdprogramma's helemaal worden afgeschaft. Reclames voor sigaretten en medicijnen (die op recept verkrijgbaar zijn) mogen sowieso niet.

Bron: Kidsweek bewerkt

- ☐ jeugdprogramma's

- ☐ minder reclame
 - ☐ regels voor tv-reclame
 - ☐ reclames zijn best irritant
-

Wat is de **hoofdgedachte** van dit artikel?

Reclame. Kan het wat minder?

Ja! Reclame kan wat minder. De Europese Unie heeft dat in 2009 besloten. Er wordt sindsdien minder reclame gemaakt en bovendien is het duidelijker wanneer iets reclame is.

Zit je net lekker televisie te kijken, krijg je alweer zo'n ellenlang reclameblok voor je neus. Best irritant. Sommige reclames zijn leuk, dat vinden jongeren ook. Maar een beetje minder kan ook wel. Daarom zijn in Europa de regels aangescherpt.

Regels

Na twintig minuten televisie mag er een reclameboodschap volgen. Als het om een jeugdprogramma gaat, gebeurt dat pas na dertig minuten. De reclame mag dan ook niet meer dan twaalf minuten in beslag nemen. Als het om reclames rond jeugdprogramma's gaat, raadt de EU aan dat tv-maatschappijen zelf regels opstellen voor wat wel en niet door de beugel kan. Daarover wordt veel gediscussieerd door ouders, die zich vaak groen en geel ergeren en het liefst zien dat reclames rond jeugdprogramma's helemaal worden afgeschaft. Reclames voor sigaretten en medicijnen (die op recept verkrijgbaar zijn) mogen sowieso niet.

Bron: Kidsweek bewerkt

- ☐ Na 20 minuten mag er een reclameboodschap komen.
 - ☐ Sommige reclames zijn leuk; dat vinden jongeren ook.
 - ☐ Minder reclames rond jeugdprogramma's.
 - ☐ Er zijn strengere regels voor tv-reclame.
-

Wat is het **onderwerp** van dit artikel?

Brenger van goed nieuws

Bommen en granaten, overstromingen en aardbevingen, moord en doodslag. De wereld is een chaos. Zinfo.nl vindt dat er veel te weinig aandacht is voor wat er juist positief is in de wereld. Voor één dag sloegen ze er ook de kranten op na: hoe positief zijn die?

Tien kranten werden een dag lang uitgelopen door de mensen van Zinfo. Ze waren benieuwd hoe de verhouding tussen goed en slecht nieuws was.

Goed Nieuws Index

Er is gekeken naar goed, slecht en neutraal nieuws. Alleen binnen- en buitenlands nieuws werd bekeken, sport en economie werden buiten beschouwing gelaten.

Robert Zoon van Zinfo vertelt op de site: 'Gek genoeg wordt er bij sport en economie veel vaker goed nieuws gepubliceerd.' De uitkomst van de peiling wordt de 'Goed Nieuws Index' (GNI) genoemd. Deze eerste keer kwam de gratis krant Dag als beste uit de bus. De Volkskrant eindigde op de laatste plaats.

Meer goed nieuws

Uit eerder onderzoek van Robert Zoon bleek dat 83 procent van de Nederlanders behoefte heeft aan meer positief nieuws.

Met de GNI wil Zinfo nu vaker verschillende media gaan peilen op het brengen van goed nieuws.

Bron: Kidsweek

☐

Zinfo.nl

☐

Goed Nieuws Index

☐

goed nieuws

☐

kranten

Wat is de **hoofdgedachte** van dit artikel?

Brenger van goed nieuws

Bommen en granaten, overstromingen en aardbevingen, moord en doodslag. De wereld is een chaos. Zinfo.nl vindt dat er veel te weinig aandacht is voor wat er juist positief is in de wereld. Voor één dag sloegen ze er ook de kranten op na: hoe positief zijn die?

Tien kranten werden een dag lang uitgelopen door de mensen van Zinfo. Ze waren benieuwd hoe de verhouding tussen goed en slecht nieuws was.

Goed Nieuws Index

Er is gekeken naar goed, slecht en neutraal nieuws. Alleen binnen- en buitenlands nieuws werd bekeken, sport en economie werden buiten beschouwing gelaten.

Robert Zoon van Zinfo vertelt op de site: 'Gek genoeg wordt er bij sport en economie veel vaker goed nieuws gepubliceerd.' De uitkomst van de peiling wordt de 'Goed Nieuws Index' (GNI) genoemd. Deze eerste keer kwam de gratis krant Dag als beste uit de bus. De Volkskrant eindigde op de laatste plaats.

Meer goed nieuws

Uit eerder onderzoek van Robert Zoon bleek dat 83 procent van de Nederlanders behoefte heeft aan meer positief nieuws.

Met de GNI wil Zinfo nu vaker verschillende media gaan peilen op het brengen van goed nieuws.

Bron: Kidsweek

- ☐ De wereld is een chaos.
 - ☐ Tien kranten zijn uitgeplozen op goed nieuws.
 - ☐ Gratis krant Dag is de beste krant.
 - ☐ Nederlanders willen alleen positief nieuws.
-

Eindopdracht B: Woordenwolk

Je gaat nu zelf een woordenwolk van een artikel maken. Zoek op internet een artikel van ongeveer 200 woorden. Selecteer de tekst van het artikel en ga dan naar één van de volgende websites:

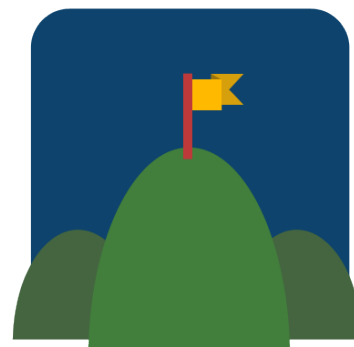
- www.wordle.nl (klik op 'Create your own' en volg de aanwijzingen).
- tagcrowd.com (experimenteer met de opties).

Maak op één van de sites een woordenwolk en print deze uit.

Bevat de woordenwolk de woorden die je had verwacht?

Staan er woorden niet in of staan sommige woorden er kleiner (of juist groter) in dan je had verwacht?

Kies de belangrijkste woorden uit je woordenwolk en maak met die woorden een zin die de hoofdgedachte van het artikel weergeeft.

Beoordeling

Je docent let op het volgende:

- Heeft de tekst de juiste lengte?
- Is de woordenwolk goed gemaakt?
- Is de hoofdgedachte goed geformuleerd?

Klaar

Levert de hoofdgedachte en de woordenwolk in bij je docent.

Extra opdrachten

In bovenstaande stappen heb je geoefend met de hoofdgedachte van een tekst. Hieronder vind je hiervoor nog **extra** oefeningen.

Hoofdgedachte?

Welke drie mogelijkheden bevatten de hoofdgedachte van een tekst? Vink de juiste opties aan.

☐

Bergbeklimmer vindt een schat op een gletsjer.

☐

Onveiligheid in het verkeer.

☐

Goed communiceren met jongeren vergt specifieke kennis en ervaring.

☐

Keuze genoeg voor elke muzikliefhebber.

☐

Kinderen beloven water te sparen.

Spinazie

Lees de tekst over Spinazie.
Beantwoord vervolgens de vraag.

Spinazie

Wat doe je als zeeman als je lief weer eens wordt gegijzeld door een bebaarde booswicht? Precies, je opent een blik spinazie, wordt plots oersterk en geeft de slechterik een pak rammel dat hij zich nog lang zal heugen. Nu snapt iedereen wel dat je van spinazie echt geen bovenmenselijke Popeyekrachten krijgt (want over hem hebben we het). Maar dat je van ijzer in spinazie sterk wordt, klopt wel. Toch? Mis!

Hoe zit het dan wel? Wil je echt sterk worden, dan zul je eiwitrijk moeten eten. Eiwitten worden door je lever omgezet in aminozuren. En dat zijn bouwstenen voor spieren. Nu bevat spinazie wel wat eiwit, maar vis en vlees (ja, ook eieren) bevatten veel meer. Nitraat helpt ook. En ja, spinazie is nitraatrijk. Maar om nitraat binnen te krijgen kun je net zo goed bietjes, andijvie of sla eten. En om écht sterk te

worden zul je behalve een goed voedingspatroon ook aanleg moeten hebben. Een sportschoolabonnement helpt ook.

Naar: Berry Overvelde, www.quest.nl, 26/09/2013 [bewerkt]

Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?

- ☐ Manieren om sterk te worden
- ☐ Wil je echt sterk worden, dan zul je eiwitrijk moeten eten.
- ☐ Om sterk te worden moet je behalve een goed voedingspatroon ook aanleg hebben.
- ☐ Van spinazie alleen word je niet sterk.

Burn out?

Lees de volgende blog van scholieren.com.

Hoi! Sorry, ik was even weg hier en op Scholieren.com.
Ik werd namelijk op het strand gekidnapt door een zeehond toen ik met vriendinnen op vakantie was op Terschelling.

Door Lotte Kok

Dagenlang dreef ik op zijn rug door de Waddenzee, tot een boot vol piraten me zag en aan boord hees. Daar heb ik leren zwaardvechten en zanderige rum drinken. Maar toen zonk het schip ineens en zwom ik in mijn eentje naar een stipje land in de verte. Dat bleek Mongolië te zijn, waar ik kleddernat aan land kwam.

Ik zwierf daar wat rond, met enkel een knapzakje en een berggeit. Op een dag verdwaalde ik miserabel, zocht onderdak in een grot, ontmoette

godzijdank Peeta uit *The Hunger Games* die daar lag te chillen en me zijn mobieltje uitleende, dus belde ik naar huis om te vragen of papa me wilde komen ophalen. En nu ben ik dus weer terug. Eind goed, al goed!

Maar helaas, zo ging het niet helemaal. De echte reden is stom en verrekte veel saaier. Ik raad je aan om hier af te haken met lezen, en nog vaak aan een heldhaftige, gekidnapte, zwaardvechtende, Peeta van *The Hunger Games*- zoenende Lotte te denken. Nee? Je wilt het echt weten? Zucht, oké dan.

Nou. Het zit zo. Een maand of vier terug werd ik opeens heel moe, onverklaarbaar moe. Dus werd ik beste vrienden met de huisarts. Was het Pfeiffer? Nee. Vitaminetekort? Neen. Bloedarmoede? Nee. Zeldzame zombie-stoornis? Nee. Tot de huisarts besloot: 'Joh, tieners hebben dit nou eenmaal wel vaker, het kan effe duren maar het gaat vast snel weer beter. Rot maar weer op, toedels!'

Dus zat ik weer thuis, maar in plaats van 'het gaat vast snel weer beter' begon ik langzaam een beetje te flippen. Ik sliep slecht om niks, piekerde veel over niks, huilde veel om niks, deed veel niks omdat ik niks kon doen en was dan weer gigantisch boos op mezelf omdat ik niks doen haat. Ik kreeg paniekaanvallen, en had bijna dagelijks momenten dat ik zo gedeprimeerd was dat ik alles echt niet meer zag zitten. Tijd om hulp te zoeken dus.

Toen - hè hè - kwam daar eindelijk een stempeltje: burn-out. Zeventien en een burn-out. Ik vond dat eerst heel vreemd. Dacht al die tijd dat het gewoon iets lichamelijks was. Maar toen ik terugkeek op de afgelopen tijd, werd al snel duidelijk dat het allemaal te veel was. Er waren in korte tijd heel veel energievretende en knetterstomme verdrietige dingen gebeurd, waardoor mijn hersenen blijkbaar afhaakten.

Nou is dat best lastig. Ik heb regelmatig een Slechte Dag, waarbij ik letterlijk alleen maar kan janken en voor me uit wil staren. Op school heb ik achterstanden van hier tot in Beijing. Mijn ouders en vrienden maken zich zorgen en ik vind niks kutter dan dat ik mijn moeder moet zien huilen om mij. Maar er is ook goed nieuws: een burn-out gaat over! Het wordt beter! Ik heb hulp, mijn omgeving weet ervan, ik heb een jaarvoorraad chocola in de kast gesitueerd: het kan vanaf nu alleen nog maar bergopwaarts gaan!

Al met al is mijn grootste wens voor 2014 niet 'eindelijk een Axolotl als huisdier krijgen'. Ook niet 'een boek uitgeven' of 'Peeta zoenen' en zelfs niet 'slagen'. Het is vooral 'die vervloekte burn-out verslaan'. Maar dat gaat zeker weten lukken. Bring it on, 2014!

Lotte schreef deze blog voor Scholieren.com waarvoor ze ook regelmatig blogt.

Bron: 7days.

Wat is de hoofdgedachte?

Lotte heeft nergens zin meer in en ziet tegen het nieuwe jaar op.

- ☐ Lotte heeft een burn-out en neemt zich voor daar overheen te komen.
 - ☐ Lotte heeft regelmatig een slechte dag, maar trekt zich daar steeds minder van aan.
 - ☐ Lotte heeft besloten geen goede voornemens te bedenken voor het nieuwe jaar.
-

Zandkasteel

Lees de tekst 'Zandkasteel'.
Beantwoord vervolgens de vraag.

Zandkasteel

Vandalen in het Engelse Frinton hebben een zandkasteel van drie meter hoog vernield. De gouden tip die leidt naar de vandalen levert 1.200 euro op. Dat meldt het dagblad Mirror.

Het sculptuur werd gemaakt door Nicola Wood. De 30-jarige is wereldkampioen zandsculpturen bouwen. Ze werkte drie dagen met zand, water en schepjes. Haar creatie was nog nauwelijks af toen de onbekende vandalen toesloegen.

De politie van Frinton is in de hoogste staat van paraatheid en Peter Halliday, het hoofd van het stadsbestuur, heeft het publiek opgeroepen 'de idioten' aan te geven. De 1.200 euro moet twijfelaars over de streep helpen.

Wood is verslagen door het sloopwerk. Van haar creatie, gemaakt voor een tv-programma van de BBC, is alleen het onderste gedeelte nog over. Tegenover de website zegt de wereldkampioene dat ze pijnlijk verrast is en erg aangedaan dat haar kunstwerk kapot is gemaakt.

Naar: www.nu.nl, 30/09/2013 [bewerkt]
Foto: AFP

Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?

- ☐ Zinloos vernielen van zandkasteel lijkt werk van 'idioten'.
- ☐ Wereldkampioene is erg aangedaan dat haar zandkasteel van drie meter hoog kapot is gemaakt.
- ☐ 1.200 euro voor het aangeven van vandalen.

Vandalen die een zandsculptuur verwoestten, worden gezocht door de politie.

Snelheidsduivels

Lees de tekst 'Snelheidsduivels'.

Beantwoord vervolgens de vraag.

Snelheidsduivels

Dure verkeersborden lijken geldverspilling. Originele tekeningen of foto's op de weg kunnen de snelheid van automobilisten met tien procent verminderen. Dit is een goedkope manier om gedrag te beïnvloeden, meldt het adviesbureau voor mobiliteit Goudappel Coffeng.

Het adviesbureau is momenteel bezig met verschillende proeven gericht op gedragsverandering, meldt Metronieuws. Zo werd in Maartensdijk een 3D-tekening gemaakt met het woord 'slow' en in Woudenberg werd een 3D-hinkelpad op de weg getekend. Bij beide experimenten gingen automobilisten aanzienlijk langzamer rijden.

Het zijn 3D-tekeningen. Hierdoor lijkt het alsof de letters of het hinkelpad uit de grond komen. Op de plek waar het woord 'slow' staat getekend in Maartensdijk, verandert het van een 50km/h zone in een 30km/h zone. "We wilden weten hoe we daar op een nieuwe goedkope manier het gedrag van automobilisten konden beïnvloeden. Of we de graffiti opnieuw zullen aanbrengen - nu verslijt de tekening door de regen en wind - hangt af van de uiteindelijke evaluatie van deze proef in november", aldus de gemeentewoordvoerder.

Naar: www.nieuws.nl, 20/09/2013

Foto: www.nieuws.nl

Welke zin uit deze tekst geeft de hoofdgedachte weer?

Noteer van deze zin de eerste en de laatste twee woorden.

Eerste twee woorden:

Laatste twee woorden:

Terugkijken

Intro

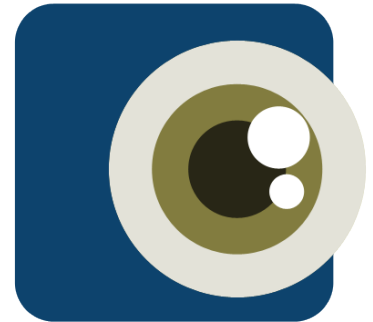
- Lees de intro van deze opdracht nog eens door.
Vond je de uitleg in de video duidelijk?

Kan ik wat ik moet kunnen?

- Lees het leerdoel van deze opdracht nog eens door.
Kun je omschrijven wat het verschil is tussen het onderwerp en de hoofdgedachte van een tekst?

Hoe ging het?

- **Tijd**
Bij de activiteiten stond dat je ongeveer 2 uur met de opdracht bezig zou zijn.
Had je die tijd ook nodig voor deze opdracht of kwam je tijd te kort?
- **Inhoud**
Vind je het lastig om het verschil te zien tussen het onderwerp en de hoofdgedachte?
- **Eindopdracht**
Wat vond je van de eindopdracht?
Eindopdracht A: Was de toets moeilijk? Kon je de vragen goed begrijpen?
Eindopdracht B: Vond je het moeilijk om de goede woorden uit de woordenwolk te halen? Kon je de hoofdgedachte goed vinden?
- **Extra opdrachten**
Heb je de extra opdrachten gemaakt? Klopt het dat veel oefenen helpt?

Over dit lesmateriaal

Colofon

Auteurs	content VO- ; Redactie StudioVO ; lobke
Team	VO-content Nederlands
Laatst gewijzigd	12 maart 2024 om 20:05
Licentie	De Internationale Creative Commons 4.0 licentie waarbij de gebruiker het werk mag kopiëren, verspreiden en doorgeven en afgeleide werken mag maken onder de voorwaarden: Naamsvermelding en Gelijk Delen, zie http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/ . Meer informatie over de CC Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationale licentie licentie.

Aanvullende informatie over dit lesmateriaal

Van dit lesmateriaal is de volgende aanvullende informatie beschikbaar:

Leerniveaus	VWO 2, HAVO 1, VWO 1, HAVO 2
Leerinhoud en doelen	Evalueren, Lezen van zakelijke teksten (Nederlands), Nederlands, Interpretieren, Samenvatten, Leesvaardigheid
Eindgebruiker	leerling/student
Studiebelasting	2 uur en 0 minuten
Trefwoorden	arrangeerbaar, artikel analyseren, hoofdgedachte, hv12, lezen-hoofdgedachte, nederlands, onderwerp, stercollectie, woordenwolk, zo doe je dat!